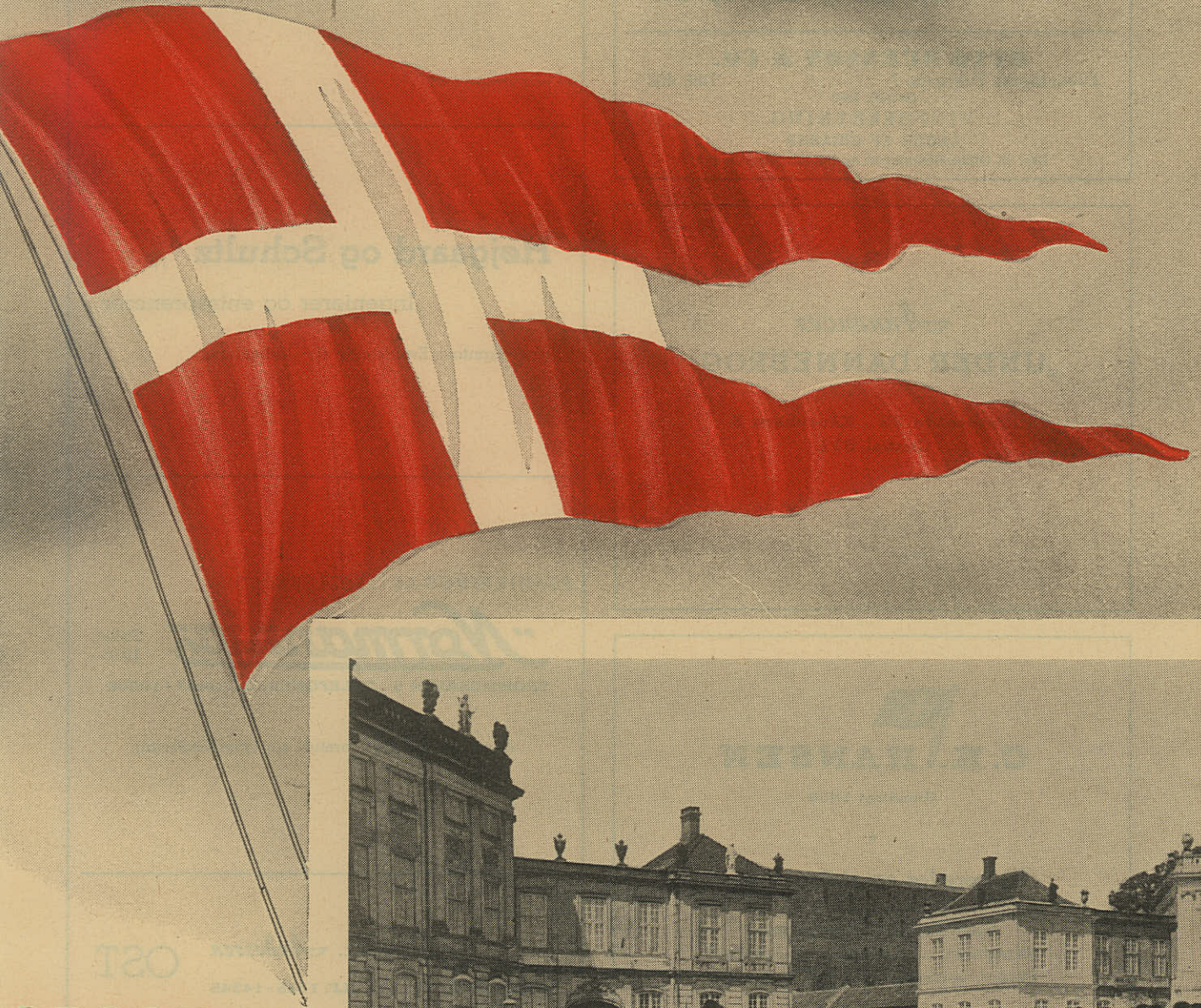
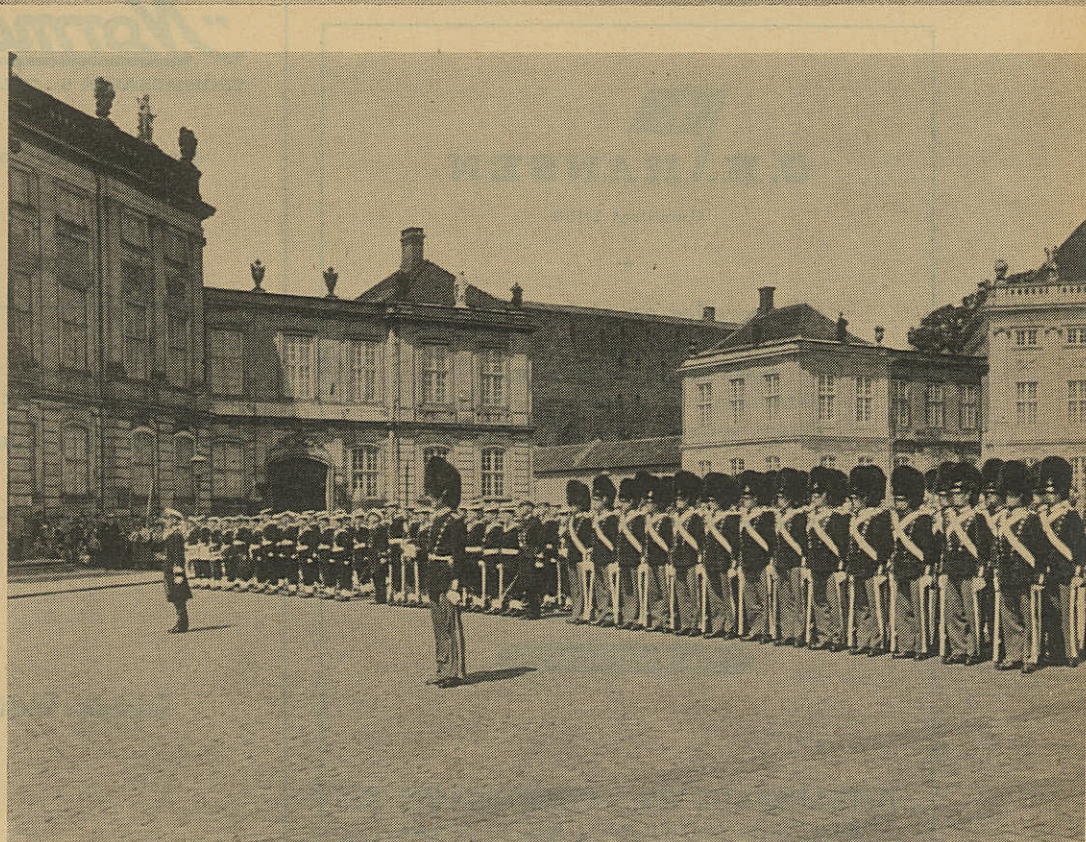

UNDER DANNEBROG

**ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART**

Hefte III - Juli
45. aarg. - 1958

Søværnets og Livgardens mandskab paa Amalienborg slotsplads den 27. juni 1958.

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Herluf Trollesgade 23 . København K.

^{A/S} **Em. Z. Svitzers**
Bjergnings-Entreprise

OTTO SUENSON & CO.
Dronningens Tværgade 7 Telf. 482
Grundl. 1880
VINFORRETNING
LAGER AF CIGARER
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Annoncer
„UNDER DANNEBROG“

Amaliegade 22 . København K
Central 611

C. K. HANSEN

Grundlagt 1856

★

Skibsreder og skibsmægler

Agent for regelmæssige linier
Befragtning . Klarering . Spedition
Havari-, assurance- og I. A. T. A.-agent

★

14 tramp-, cargoliner- og tankskibe 154.000 ts. dw.

★

Korresponderende reder for

DANNEBROG

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN K.

Telf. Central 72 (18 linier) . Rigs 13 (2 linier)
Telgr.-adr: »HANSEN« . Fjernskriver nr. 2501 & 2502

HEDE NIELSENS FABRIKER

HORSENS - Telefon 2 47 11

Højgaard og Schultz ^{A/S}

Ingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Evaldsgade 9 - København

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

„Normannia“

Stiftet
1916

TROMMESALEN 5 . TELEFONER: C. 13447 - 10068

Ansvars-, ulykkes-, brand- og tyveriforsikring

D. Chr. Andersen **OST**

VIMMELSKAPTET 41 . TLF. 1345 - 14345

Dansk Industri Syndikat

Marineforeningens aarsberetning for 1957

Aflagt af formanden, kommandør G. de Lichtenberg,
ved sendemandsmødet i København den 18. maj 1958

Kammerater!

Jeg vil gerne byde jer alle sammen hjertelig velkommen til sendemandsmøde i København og takke Københavns afd. for god modtagelse. Ligeledes vil jeg bringe en særlig tak for den store glæde, det er her at faa lov til at høre Københavns afd.s musikkorps, og udtale min anerkendelse for den energi, man har sat ind og gennemført det trods de økonomiske vanskeligheder med at holde et korps oppe, ikke alene paa det antal, men ogsaa med den standard, som det har, og som ikke blot er til stor ære for Københavns afd., men som ogsaa virker tilbage paa os alle sammen inden for *Marineforeningen*.

Det er mit ønske, at vi maa faa et godt sendemandsmøde med et værdigt forløb, og at vi ikke alene, som sædvanlig, kan faa en fornøjelig sammenkomst, men at vi ogsaa kan bygge videre paa noget godt til gavn for os alle og bidrage til at skabe respekt og agtelse om den forening, vi alle staar samlet i, og præge foreningens arbejde videre fremover.

Efter sin indledning foreslog formanden — i overensstemmelse med Københavns-afdelingen — kommandørkaptajn K. Hertz til mødets dirigent. Forslaget blev enstemmigt tiltraadt, og efter at kommandørkaptajnen havde takket for valget og konstateret sendemandsmødets lovlige indvarsling og beslutningsdygtighed, blev ordet givet til *formanden*:

— Inden jeg gaar over til aarsberetningen, vil jeg meddele, at der er kommet telegram fra *Skanderborg* afd., der beklager at være forhindret, men sender en kammeratlig hilsen.

Som vi plejer, naar vi starter vort sendemandsmøde, sender vi vore første tanker til vor æresformand, Hans Majestæt *Kongen*, som vi føler os nær knyttet til, og som vi alle sammen vil staa værn om. Vi har ved vort hovedbestyrelsesmøde den 1. marts i aar haft den store ære og glæde at have vor æresformand med til vor lille middag, og jeg vil gerne her ved denne lejlighed overbringe *Kongens* specielle hilsen til alle medlemmerne derude i *Marineforeningens* afdelinger og *Kongens* ønsker om et godt arbejde fremover. Med sendemændenes forventede billigelser er der i dag sendt et telegram til æresformanden og jeg beder forsamlingen rejse sig, idet vi udbringer et nifoldigt: *Kongen leve*.

Vi har endvidere sendt en hilsen til chefen for Søværnet, viceadmiral *Vedel*, og ligeledes til vore skandinaviske broderforeninger. — I anledning af, at Søværnets chef afgaar efter eget ønske den 31. maj, havde vi haabet at se admiralen i aften i vor midte, og ganske naturligt ville vi i anledning af hans afgang bringe admiralen en tak for det samarbejde, *Marineforeningen* har haft med ham, og for den hjælpsomhed, han altid har vist os. Det har jeg ogsaa haft lejlighed til selv at udtrykke over for viceadmiralen for nogen tid siden. Chefen for Søværnet har sendt *Marineforeningen* et meget smukt billede, en haandtegning, som er udført paa Kadetskolen i 1818. Paa rammen staar: »Til *Marineforeningen* fra viceadmiral A. H. *Vedel*«. Jeg har takket admiralen for den smukke tanke, der ligger bag, og vi har faaet en hilsen specielt hertil i dag, som jeg gerne vil læse op:

Jeg beder *Marineforeningen* og alle dens medlemmer modtage min hjerteligste hilsen. Jeg er meget ked af, at jeg ikke kunne være til stede i morgen, men sender paa denne maade mine bedste ønsker for foreningens fremtid med en hjertelig tak for alle de aar, jeg som chef for Søværnet har haft den ære og den glæde at samarbejde med foreningen.

Jeg beder Dem alle modtage en personlig og en dybfølt tak for den gastfrihed og den venlighed, jeg altid har mødt hos Dem.

A. H. *Vedel*.

Vi beklager, at viceadmiralen ikke kunne komme i dag, men chefen for Søværnet var indbudt til en specielt afskedsaften hos admiral of the fleet, first sea lord, Earl *Mountbatten of Burma* i admiralitetet i London, og rent historisk tror jeg, det er et meget sjældent tilfælde, at en engelsk admiral ønsker at sige farvel til en dansk kollega paa denne maade. At det skulle falde sammen med vor aften, beklager vi, men jeg ved, det er en stor ære for vor viceadmiral at modtage denne indbydelse.

Formanden udtalte derpaa mindeord over de mange brave kammerater, foreningen har mistet i det forløbne aar, og nævnedes heriblandt nogle enkelte: mester ved Orlogsværftet *Borrild*, lods *Niels Christensen*, Randers, og *Møller* fra Ringkøbing.

Vi vil mindes vore kammerater med en følelse af — og dermed en trøst — at mange af disse gamle i deres sidste aar fandt glæde ved tilknytningen til vor forening, hvor de kunne tale om og finde forstaaelse i minderne om deres livs arbejde, om deres indsats i Søværnet og om sejladsen paa de store have.

Tænk paa de gamle, mens de lever —.

Ved min færden ude omkring har jeg set eksemplere paa og følt, hvad det betyder, at de gamle ikke bliver glemt.

En siger saaledes engang til mig: Giv mig en blomst, mens jeg lever; naar jeg er død, har jeg ingen glæde af den.

Giv mig en blomst, medens jeg lever, er ikke ensbetydende med en blomst i ordets egentlige forstand, men et venligt ord, et haandtryk fra tid til anden, saa de gamle føler, at de ikke er glemt.

Afdelingerne. Medlemstallet er i det forløbne aar gaaet noget tilbage, men paa ingen maade foruroligende. Siden sidste sendemandsmøde i Esbjerg i fjor har der været en afgang paa 777 medlemmer og en tilgang paa 487, ialt en afgang paa 290 medlemmer. Aaret før var tallene: Afgang 793, tilgang 482 — ialt en afgang paa 311 medlemmer.

Skyttelavene er i stadig fremgang, og der synes at være en stadig stigende interesse for salonskydning, det føles, som om denne fælles interesse for skydningen baade trækker og giver godt sammenhold i vore 14 skyttelav.

Af *Marinestuer* findes der som sidste aar ialt 73 spredt over hele landet. Disse stuer er et meget vigtigt led i hele vort arbejde, og med deres genstande og minder fra søen taler de deres stille sprog og er med til at løse det første og største punkt i vor formaals-paragraf: »at styrke kendskabet til og interessen for vort Søværn og vor søfart«.

Begivenheder og arbejder i aaret, der gik: — Arbejdet har ligesom foreningslivet i afdelingerne været præget af en rolig og støt linie — nogle enkelte steder dog noget trægt. Samarbejdet med afdelingerne indbyrdes — saaledes som det dyrkes enkelte steder — vil sikkert have megen betydning.

Jubilarstævnet i august var helt igennem vellykket. Den opdeling, som er prøvet og gennemført med forskellige faser i løbet af dagen, synes at virke godt, ligesom vi er meget taknemmelige for *Flaadestationens* store imødekommenhed, hvorved vi kan spise frokosten paa Søværnets kaserne. I særlig grad maa maaske anføres den meget fornøjelige form for middagen under sejladens til Hålsingborg. Jeg vil atter bede alle om at opfordre gamle jubilarer til at tage med til stævnet — ogsaa selv om de ikke er medlemmer af Marineforeningen.

Det ville være af betydning, om der ogsaa i provinsbladene kunne gives en omtale af dette jubilarstævne, som jeg anser for et vigtigt led i vort arbejde.

Indsamlingen til fregatten JYLLAND. Som det vil være alle bekendt fra medlemsbladet, gaar arbejdet med indsamlingen til vor gamle fregat nu ind i slutspurten med et landsomfattende lotteri, et arbejde, hvor jeg har følt, at afdelingerne lokalt kunne og burde være med, derfor skrivelsen af primo oktober 1957, hvor jeg blot ønskede at sikre mig, at Marineforeningens afdelinger kom med i arbejdet, men iøvrigt overlod til hver især, hvor stor indsats der kunne ydes, alt afhængig af forholdene, og uden at det var hensigten at paalægge afdelingsformændene hele arbejdet.

Nogle steder har afdelingsformændene været med i indsamlingskomitéerne — andre steder har afdelingerne været den ledende arrangør, der er her gjort et stort og godt arbejde, og fra udvalget skal jeg bringe en dybfølt hilsen med tak for den gode indsats.

Mindesmærket for danske faldne i allierede styrker har tidligere været omtalt, indsamlingen er gaaet godt og har indbragt kr. 37.000, det er meningen, at mindesmærket skal afsløres den 29. august i aar.

Mindestenen paa Tordenskiolds dødssted i Hildesheim har ligeledes været omtalt i medlemsbladet, og som her nævnt menes afsløringen at ville finde sted den 12. november i aar paa 238 aarsdagen for den norsk-danske søhelts død. Gennem tilskud fra *Carlsbergs Mindelegat for Brygger I. C. Jacobsen* er der skabt mulighed for *Marineforeningens* deltagelse i dette arbejde sammen med *Norges Orlogsforbund*.

Til støtte for de værnepligtiges fritidsbeskæftigelse har *Marineforeningen* fra *Tuborgsfondet* modtaget bidrag til anskaffelse af materialer til bygning af piratjoller paa hobbyværkstedet paa Søværnets kaserne, og ved bidrag fra *Carlsbergs Mindelegat for Brygger I. C. Jacobsen* er anskaffet en kaproningsbaad ligeledes til kasernens mandskab.

Medlemsbladet. Ved overgangen til trykning paa Holbæk Amts Bogtrykkeri har vi økonomisk set faaet et pusterum, men det maa forventes, at udgiftsstigninger med hensyn til postforsendelse og lønninger om nogle aar vil have slugt de par tusinde, som vi har indtjent ved at flytte til et provinstrykkeri, med hvilket vi forøvrigt har et overordentlig tilfredsstillende samarbejde.

Marineforeningens love er nyoptrykt og kan faas ved henvendelse til hovedkontoret, vedtægterne for afdelingerne er rettet i overensstemmelse med lovene.

Værket »Marineforeningen i Danmark« — et meget værdifuldt værk — trænger til at suppleres med de nødvendige oplysninger fra de 10 aar, der er gaaet, siden bogen udkom. Der er derfor udsendt et spørgeskema for herigennem at faa en mere ensartet behandling af stoffet, der jo til sin tid vil være historisk, og der er planer om at lave et supplementsbind. Da der ikke findes flere eksemplarer af bogen i handelen, og man er interesseret i paa hovedkontoret at have nogle eksemplarer til disposition, er man villig til at give kr. 75,— for enkelte saadanne.

Økonomi og aarsregnskab. Vor økonomiske status i fjor var yderst slet — formentlig for en stor del p. gr. af nyanskaffelser og oppudsning af hovedkontoret. Der blev derfor givet et fair varsel om, at en kontingentforhøjelse eventuelt kunne blive aktuel, men ved nytårsstid ville det blive meddelt, om det var nødvendigt med en saadan forhøjelse. Dette blev dog ikke tilfældet, da Hovedbestyrelsen har ment at ville forsøge et aar endnu med de midler, vi har til raadighed — men om vi kan klare den, kan jeg ikke sige endnu, vi vil dog atter til nytårsstid varsko herom. De mere detaljerede bemærkninger vil *hovedkassereren* fremkomme med ved regnskabsafregningen.

Foruden i det hele taget at faa regnskabet til at balancere er det Hovedbestyrelsens ønske og iøvrigt ogsaa ganske nødvendigt, at vi hvert aar har mulighed for at henlægge til et fond til afholdelse af større jubilæer eller officielle fester — jeg finder det uanstændigt, at vi i denne store forening altid maa gaa tiggergang, naar der skal finde festligheder sted. Om 5 aar har vi 50 aars jubilæum, saa derfor maa vi begynde allerede nu.

I Marineforeningen vil man kunne stille sig følgende to spørgsmaal:

Hvad gør vi for at udfylde vor plads, og paa hvilke omraader kan vi gøre en indsats?

Ja, vore love angiver gennem formaalsparagraffen de veje, vi skal følge: med at styrke nationens interesse for og kendskab til vort søværn og vor søfart, og videre angiver lovene visse retningslinier for Marineforeningens virksomhed og mulige arbejdsomraader.

Ved at læse herom nikker vi genkendende til disse kendte sætninger, som vist desværre i alt for mange tilfælde kun bliver til tomme fraser.

Vi glemmer alt for ofte, at Marineforeningen er det egentlige og naturlige bindeled i vort samfund mellem søfartens mænd og vort land, at Marineforeningen medvirker til at skabe kendskab til vort Søværn og dets arbejde, til dets betydning og dets tilstand — samt til at sprede oplysninger om vor søfarts betydning og forstaaelse af de værdier, som denne har for hele det danske samfund.

Derfor maa vi være med i arbejdet for dansk søfart i ind- og udland.

Hvordan gaar det med sømandshjemmene i vore havne?

Støt sømandsmissionen i fremmede havne, naar den kalder og beder om hjælp til danske sømandshjem over hele verden, det er jo dog vore egne søfolk, det gælder.

Hjælp de unge i vor sømandsstand, naar de skal til søs med GEORG STAGE eller paa sømandsskole. Jeg ved, at man flere steder gør en indsats her. Støt dem i deres livsgerning gennem gode hjem i havnene og glem dem ikke, naar de bliver gamle — og naar det er slut, og taptoen har lydt sidste gang, lad os da mindes dem og deres indsats, som det gøres mange steder ved et smukt mindeanker.

Men der er ogsaa andre omraader, vi kan arbejde paa:

Der er historiske minder om lokale episoder med islæt fra søen — der kan være mænd og kvinder, der bør huskes — helst mens de lever — og meget andet.

Og saa skal vi endelig ikke glemme os selv, vore fornøjelige sammenkomster i kammeratligt lag er meget vigtige og værdifulde, de er grundlaget for kammeratskabet og sammenholdet, de skulle gerne være afslappende i dagliglivets besværligheder. Det er ogsaa vigtigt at komme sammen og drøfte problemerne, men husk at tage de gamle med ind i arbejdet, fordel arbejdet mellem bestyrelsens medlemmer eller tag helt udenforstaaende med ind i det, det er jo ikke paa forhaand givet, at det kun er formanden, der har idéerne, men hver paa sit område kan gøre en indsats.

Med mit kendskab til de mange straalende og brave mennesker, som jeg har mødt ude omkring, et møde med det danske folk, som er en stor oplevelse, er det mit haab og store ønske, at Marineforeningens afdelinger hele landet over kan være med til at sætte sit præg i det officielle liv ude omkring og paa en saadan maade, at det vækker agtelse og respekt for vor forening og de mænd i vort samfund, som repræsenterer vort Søværn og vor søfart.

Efter formandens beretning, der blev modtaget med akklamation af sendemændene, havde forskellige kammerater ordet:

Borggaard, Søllerød, takkede kommandøren for beretningen, indrømmede, at hans afd. havde skyldt Marineforeningen penge, det var nu afviklet, og han tilraadede andre afd. snarest at faa betalt, hvad de skyldte. Slog til lyd for en flittig agitation, saaledes at der kunne blive en virkelig fremgang i medlemstallet.

Broløkke, Kgs. Lyngby, fremsatte kritiske bemærkninger dels til Sendemandsmødets indvarsling og dels til redaktionen af de reviderede love. Disse bemærkninger blev imødegaaet af *dirigenten* og *formanden*.

Kyst, Aarhus, var ikke tilfreds med medlemstallet, slog til lyd for en virksom indsats for medlemstilgangen. Protesterede mod, at der indenfor Marineforeningen var afdelinger, der ikke overholdt deres forpligtelser mod Hovedbestyrelsen — »det er meningsløst, at de andre afdelinger, som betaler prompte hvert aar, skal slæbe med de afd., som halter ...«.

Jensen, Brønderslev, ankede over de dyre priser til sendemandsmøderne og jubilærstævnet.

Thrane, Helsingør, savnede i samarbejdet mellem de nordsjællandske afd. et virksomt initiativ fra distriktsformanden. Fraraadede meget stærkt en evt. kontingentforhøjelse.

Strand, Aalborg, mente, at de vpl. ikke fik oplysning om Marineforeningens eksistens under tjenestetiden.

Bøhne, Esbjerg, kritiserede dirigentens ledelse af debatten.

Landssekretæren oplyste, at Marineforeningen var omtalt i »Lærebog for orlogsgaster«, som udleveres til de værnepligtige. Efter disse og andre bemærkninger godkendte forsamlingen enstemmigt *formandens* aarsberetning.

Formanden meddelte derpaa, at man i tilknytning til beretningen havde formaaet fhv. turistchef, direktør *Mogens Lichtenberg*, til i sin egenskab af formand for indsamlingskomitéen at fremsætte en redegørelse for indsamlingen til fregatten JYLLAND.

Direktør *Lichtenberg* holdt derpaa et meget levende, indgaaende og oplysende foredrag, hvori han opridsede

hele fregattens historie, indsamlingens maal og udvikling m. m.

Af direktørens straalende foredrag skal her anføres de indledende sætninger, hvori han gav udtryk for glæde og stolthed over at staa ansigt til ansigt med repræsentanter for den stand, som vel nok har betydet mest op gennem tiderne for at bevare vort lands frihed, selvstændighed og økonomi. Direktøren citerede Kong *Alberts* ord fra havneindvielsen i Rotterdam: »Det land, der har havet som sin arbejdsmark, kan aldrig blive noget lille land« i relation til Danmarks nære tilknytning til havet, og som afslutning udtaltes: »Hvis fregatten JYLLAND bliver hugget op som demonstration mod, at det danske folk og maaske ogsaa *Marineforeningen* ikke gjorde nok, vil det betyde, at det danske folk har taget endnu et skridt bort fra søen, bort fra det, som gennem lange tider har rystet os sammen og gjort os til et stærkt folk«.

Sendemændene lønnede direktør *Lichtenbergs* manende og opildnende ord med et varmt bifald, og direktøren besvarede derpaa beredvilligt forskellige forespørgsler vedr. indsamlingen, ligesom fregattens fremtidige placering kom til debat.

S. A. Jensen, Ebeltoft, afsluttede sit varme indlæg for fregattens fremtid udfor Ebeltoft med forslag til en resolution herom, hvis behandling imidlertid blev udskudt til pkt. *Eventuelt*.

Formanden takkede direktør *Lichtenberg* for hans indlæg i tilslutning til aarsberetningen. Fregattens fremtid laa jo sendemændene stærkt paa sinde, og her havde altsaa frembudt sig en mulighed for en besvarelse fra kompetent side af de mange spørgsmaal herom, som havde trængt sig paa.

Hovedkassereren fik derefter ordet for nogle bemærkninger til regnskabet, og den røde traad heri var de svigtende indbetalinger og deres indflydelse paa hele *Marineforeningens* likviditet, samt hvorledes dette ogsaa virkede hæmmende paa foreningens virksomhed og dens daarlige betalingsmulighed som nedsættende for os i det almindelige omdømme.

Det var en alvorlig og indtrængende appel, orlogskaptajn *Janus Sørensen* rettede til sendemændene.

Hertil bemærkede *Broløkke*, Kgs. Lyngby, at han tilraadede en haardere kurs mod skyldnerne. *Bøhne*, Esbjerg, kritiserede udgifterne og tilraadede et budget at administrere efter. *Heuser*, Fredericia, henstillede til Hovedbestyrelsen at søge pengene indkasseret, i modsat fald maatte man afskrive de paagældende afdelinger. *Jensen*, Damhussø, gav sin tilslutning hertil, men fraraadede iøvrigt diskussion om kontingentforhøjelse, som maatte tages, dersom det blev nødvendigt.

Kyst, Aarhus, var bange for kontingentforhøjelse, *Bang* savnede støtte til *Marineforeningen* fra Søværnets befalingsmænd. *Thrane*, Helsingør, savnede et initiativ fra Hovedbestyrelsen til at skaffe sig indtægter.

Hovedkassereren besvarede forskellige regnskabstekniske detaljer, hvorefter der enstemmigt blev givet decharge for regnskabet.

Under dagsordenens pkt. 4, *Indkomne forslag*, havde Bornholms afd. fremsat forslag om sendemandsmøde 1959 paa Bornholm. Afdelingsformanden, kommandørkaptajn *Hassager-Christiansen*, redegjorde paa en indgaaende og klar maade for programmet for dette møde, som jo paa grund af rejse og varighed ligger noget udover den almindelige form for vore sendemandsmøder, ikke mindst derved, at det baseres som en fællesudflugt, hvor damerne skal med. (Andet steds i bladet er givet en indgaaende rede-

gørelse for dette mødes program, saaledes at alle kan indstille sig paa den særlige form for sendemandsmødet, som vil blive afholdt i Rønne i 1959.)

Formanden takkede *Bornholm* afd. for det udførlige program, som *Hovedbestyrelsen* kun kunne anbefale, og derpaa vedtoges det enstemmigt at afholde sendemandsmødet paa Bornholm i 1959.

Under valgene beklagede *Luckow*, København, sig over, at *Hovedbestyrelsen* havde suppleret sig med *Maegaard* fra Hørsholm/Rungsted i stedet for kommandør *Greve*, der hørte til Kbhv.s afd. *Kaldal*, Gentofte, afviste denne kritik, i debatten herom deltog ogsaa *Hjulgaard*, København, og *Petersen*, Frederiksværk, samt *Marineforeningens formand*, der gav Kbhv.s afd. tilsagn om, at afd.s bemærkninger skulle blive taget i betragtning ved et nyt valg. *Hovedbestyrelsens* supplerer med fuldmægtig *Maegaard* for resten af *KD Greves* funktionstid godkendtes derpaa, ligesom de foreslaaede genvalg af hovedbestyrelsesmedlemmer, revisor og revisorsuppleant godkendtes.

Under »Eventuelt« behandlede først den af *Ebeltoft* foreslaaede resolution vedr. fregatten *JYLLANDS* placering ved Ebeltoft. Efter forskellige indlæg konstaterede dirigenten ved afstemning, at sendemandsmødet ikke paa nærværende tidspunkt ønskede resolutionen tilkendegivet overfor myndighederne.

Gentofte afd.s forslag til resolution fra *Sendemandsmødet*:

»Marineforeningen i Danmark samlet til sendemandsmøde i København søndag den 18. maj 1958 ønsker overfor regering og folketing at henlede opmærksomheden paa den store betydning, opretholdelsen af et søgaaende skoleskib fortsat vil have for den sejlene ungdoms uddannelse til officerer i den danske handelsflaade, samt den betydning det har for Danmark, at statens flag vises i fjerne lande.

Sendemandsmødet tillader sig at henstille, at nøje og saglige overvejelser maa finde sted, før endelig beslutning om skoleskibet *DANMARK* fastlægges.«

Det vedtoges enstemmigt, at *Hovedbestyrelsen* skulle fremme den foreslaaede resolution (denne har derpaa været sendt til de paagældende myndigheder, og meddelelse herom er udsendt gennem dagspressen).

Efter at forskellige kammerater havde haft ordet for nogle bemærkninger af mere intern art, afsluttede *formanden* mødet med at oplæse *æresformandens* telegrafiske hilsen og tak, samt takkede sendemændene for fremmøde og indlæg til vejledning for *Hovedbestyrelsens* videre arbejde for *Marineforeningen*.

Sendemandsmødet forløb iøvrigt efter det traditionelle program: *Københavns afd.* havde om lørdagen tilrettelagt en underholdningsaften med optræden af medvirkende fra aarets studentterevy og fra *KM*. Søndag formiddag havde besøget paa *Orlogsmuseets* udstilling, hvor kontorchef *Munthe af Morgenstjerne* paa saglig maade gav de gamle gaster forklaring om udstillingens mange interessante skatte, samlet stor tilslutning. Alle var glade for atter at se flaadens smukke gamle modeller og se dem som et led i en saa smuk udstilling. Som altid var der en god og hyggelig stemning ved frokosten, hvorfra man gik lige til mødet. Her bestod *Erik Christensens* udmærkede mødekontrol- og afstemningssystem atter sin prøve, det er langt at foretrække for tidligere tiders endeløse mønstring.

Efter sendemandsmødet marcherede deltagerne med *Københavns afd.s* musikkorps i spidsen til mindeankeret i

Nyhavn, hvor *Marineforeningens formand* under dæmpede trommehvirvler lagde en smuk krans. Marchen gik derefter til *Haandværkerforeningen*, der var rammen om den afsluttende fornøjelige middag.

Foreløbigt program for Marineforeningens Sendemandsmøde i Rønne den 23. og 24. maj 1959

Som meddelt i referatet af sendemandsmødet i København i aar blev det bestemt at afholde næste aars møde i *Rønne*, og at der i førstkommande nr. af medlemsbladet skulle bringes et foreløbigt program for landsstævnet paa Bornholm 1959, der i hele sin tilrettelægning falder noget udenfor sendemandsmødernes sædvanlige rammer, bl. a. fordi det for første gang officielt bliver »med damer«.

Fredag den 22. maj afgang med reserveret skib (m/s *HAMMERSHUS*) fra Havnegadekajen i København. Afgangsklokkeslettet vil blive afpasset efter aftenlytningens ankomstid til Københavns hovedbanegaard.

Efter ankomsten til Rønne *lørdag* morgen vil der være tilrettelagt en fælles busudflugt, først til Hammeren og »*Hammershus*« ruin, derfra ad den smukke strandvej via Bokul og Gudhjem til Østerlars rundkirke, som vil blive forevist. Efter en fælles frokost i Svaneke køres til klitlandskabet ved Dueodde og videre gennem Aakirkeby og Almindingen, der er Danmarks trediestørste skov, til Rønne.

Lørdag aften afholdes kammeratligt samvær i Rønne.

Søndag formiddag er der kransenedlægning ved søfartsmonumentet paa Rønne havn, og efter frokosten paa »*Industrien*« marcheres med Københavns afdelingens store musikkorps i spidsen gennem byen til sendemandsmøde paa hotel »*Borgen*«.

Kl. 1830 er der middag med damer paa »*Industrien*«, og der sluttes med en svingom, inden *HAMMERSHUS* kl. 2300 afgaar fra Rønne.

Mandag den 25. maj kl. 0700 ankomst til København.

M/s *HAMMERSHUS* er stillet til raadighed for befordring af *Marineforeningens* sendemænd med damer. Der raades over 197 køjepladser i 2-, 3- og 4-mands kamre, og paa 3. kl. kan redes op til 60 passagerer. Billetpriiserne er 66-selskabets normale, men moderationen bestaar i, at man uden vederlag kan overnatte om bord natten mellem lørdag og søndag i Rønne havn — der soves altsaa tre nætter ombord uden ekstraudgift til hotelophold. Morgenmaaltidet kan ligeledes indtages om bord under opholdet i Rønne havn.

Kammerater, der ikke kan afse tid til denne lørdag-søndags-udflugt, kan dog naa at deltage i sendemandsmødet i Rønne ved at benytte den ordinære rutebaad med afgang fra København lørdag aften og retur fra Rønne søndag aften.

Ovenstaaende programudkast er kun rent foreløbigt — det detaljerede program vil som sædvanlig blive optaget i medlemsbladets april nr. 1959.

Hovedbestyrelsen.

Har du tænkt over — at der i

Det maritime Hjemmeværn

ogsaa er plads til alle gamle orlogsgaster —

Marineforeningens jubilarstævne

Søndag den 31. august 1958

afholder Marineforeningen jubilarstævne paa Holmen til minde om indkaldelse til tjeneste ved søværnet, i aar er det for aargangene 1948 — 43 — 38 — 33 — 28 — 23 — 18 — 13 og 1908 — 1903 o. s. v.

Hjælp selv med til at skaffe den store tilslutning fra egen aargang ved at skrive til kammeraterne.

Der gøres et stort arbejde for at faa jubilarstævnet gjort bekendt for alle de jubilarer, hvis adresse er Marineforeningen bekendt, ligesom ogsaa dagspressen er anmodet om at omtale det, men den personlige paa-virkning er altid den bedste.

Jubilardagens program er følgende:

- Kl. 1030 Møde ved Værftsbroen for enden af Prinsesse-gade (linie 8). Her afholdes parade for chefen for flaadestationen og Marineforeningens formand, og der vil i forbindelse med en kort andagt ved en vpl. teolog blive henlagt kranse ved mindstenen for civilt og militært personel af Søværnet. Derefter afmarcheres med Marineforeningens Københavns afdelings musikkorps i spidsen til frokost, som finder sted
- Kl. 1200 paa Søværnets Kaserne paa god, gammel orlogsmåner. Opmærksomheden henledes paa, at der i de senere aar har været for mange, der møder uden forud at have anmeldt deltagelse, hvorved der skabes mange og store vanskeligheder i arrangørernes frivillige arbejde, og samtidig udvises en utilladelig hensynsløshed overfor personellet paa Søværnets Kaserne m. fl. Det er derfor bestemt, at der for fremtiden ikke kan gives adgang til jubilarstævnets frokost eller middag uden den forud-anmeldelse, der er betingelse for deltagelse. Alle, der ikke har fulgt de givne anvisninger, maa beklageligvis afvises.
- Kl. 1400 Kort rundgang paa Holmen.
- Kl. 1515 sejles deltagerne til Højbro, hvorfra der kun er faa minutters gang til *Orlogsmuseets udstilling* i Nicolaj kirkebygning. Her vil udstillingen blive forevist for jubilarerne af særlige sagkyndige.
- Kl. 1630 marcheres med musik i spidsen til kranse-nedlægning ved mindeankeret i Nyhavn, hvorfra der fortsættes til Havnegade-kajen.
- Kl. 1730 finder jubilmiddagen sted under sejllads i Sundet. Skibet afgaar kl. 1715 pr.

Parolen lyder derfor nu:

Deltagelsen er dyr, men frivillig, og den kan opdeles i 3 dele, hvoriblandt der frit kan vælges deltagelse i eet, flere eller alle af de følgende programpunkter:

I. Jubilarparaden. Til dækning af de mange forskelligartede udgifter ved det store arrangement vil der være at erlægge en afgift paa kr. 5.00 af hver deltager.

II. Frokost bestaaende af biksemad, 2 stk. ost, 2 øl, 2 snaps og kaffe incl. alle omkostninger for kr. 14.00 pr. kuvert.

III. Jubilmiddagen vil i aar blive afholdt om bord i m/s SCT. IBB under sejllads i Sundet med anløb af Hålsingborg med besøg i FLOTTANS MÅNs Marin-stuga.

Der serveres:

Sild
Svinekotelet med rødkaal
Ost

for en pris af kr. 14.— inclusive serveringsafgift samt billetpris for sejlturen.

Drikkevarer og serveringsafgift herfor betales særskilt.

Bemærk: Da arrangementet er baseret paa fælles-udflugtsbasis, er der ingen mulighed for at løse almindelig billet uden spisning — ligesom pladsreservering kun kan ske ved sædvanlig anmeldelse som nedenfor anført.

Forventet hjemkomst til Havnegade ca. kl. 2300.

Tegningen er bindende, og anmeldelse om deltagelse sker til Marineforeningens hovedkontor, Havnegade 55, 2. sal, tlf. Palæ 2886, ved indbetaling af beløbene paa foreningens *postkonto nr. 1608*, hvorefter adgangskort vil blive tilsendt. Der er af den grund nødvendigt paa indbetalingskortets talon at anføre nøjagtig *adresse* og *aargang*.

Beløbene bliver:

Deltagelse i jubilarstævnet	Kr. 5.00
— i frokosten	- 14.00
— i festmiddagen	- 14.00

eller ialt kr. 33.00

I betalingen er indbefattet udgifter til musik, dekoration, til- og afgrigning af spisesal m. m., transport af service, materiel, tryksager m. m.

Sidste frist for anmeldelse ved indbetaling paa postkontoret er mandag den 25. august.

Efter lørdag den 23. august vil adgangsbilletterne ikke blive tilsendt, men de ligger til afhentning ved værftsbrovagten paa jubilæumsdagen mod forevisning af postvæsenets kvittering for beløbets indbetaling. Af hensyn til de vanskelige forsyningsforhold er mandag den 25. august fastsat som absolut sidste frist for anmeldelse til jubilarstævnet. Uden forudanmeldelse kan plads ved maaltiderne ikke paaregnes, og *deltagerne opfordres til i egen interesse at lette arrangørerne arbejdet dels ved at anmelde deltagelse i god tid og dels ved at følge de her givne anvisninger.*

Det vil være jubilarudvalgets opgave at gøre festen saa smuk og fornøjelig som muligt; — hertil kræves dog hjælp og støtte, og for at vore mindre bemidlede aargangskammerater ogsaa kan komme til at deltage, beder vi bedre situerede om at yde et ekstra bidrag, hver efter sin evne.

Ogsaa *ikke-medlemmer* af Marineforeningen kan som jubilarer deltage i stævnet.

Under stævnet vil der for en pris af kr. 5.— blive forhandlet 25 og 40 aars jubilæumstegn for aftjening af værnepligt, naar dokumentation for indkaldelsesaar forevises.

Paaklædning: »Daglig blaåt«.

Jubilarudvalget.

Chefskiftet i Søværnet

Den 1. juni i aar tog viceadmiral *A. H. Vedel* sin afsked efter 46 aars tjeneste i søværnet — en tjeneste, som i kort-hed har følgende data:

Kadet 1912, sekondløjtnant 1916, premierløjtnant 1917, kaptajnløjtnant 1923, orlogskaptajn 1932, kommandør-kaptajn 1938, kontreadmiral 1941, viceadmiral samme aar, chef for Søværnskommandoen og direktør for Marine-ministeriet fra 1941 til 1950, derefter chef for Søværnet.

For den omhyggelige læser vil disse aastal vække til eftertanke og saaledes sige mere end blot det at være en slet og ret opremsning af data,

— de kunne fortælle om en opvoksen i Søværnet under første verdenskrig, hvor Danmark paa en lykkelig maade blev holdt udenfor, men som efterfulgtes af en tid med politiske brydninger og dermed en ny indstilling,

— de kunne fortælle om mellemkrigsaaene med forsvarets forringelse og om en tid, hvor de militære ledere med bekymring imødesaa et kommende opgør i Europa — en bekymring, som viceadmiralen paa daværende tids-punkt deltog i paa første haand,

— de kunne fortælle om den 2. verdenskrig med dens ydmygelse for landet som besat, men ogsaa om en oprejs-ning, da Søværnet sagde nej til at udlevere flaaden,

— de kunne fortælle om skuffede forventninger efter en stor og blodig krig — om alliancer, forhandlinger og af-taler med fremmede lande, om militært beredskab mod en knugende trusel udefra og om Søværnets chefs ansvar med bekymringer for beredskabets effektivitet og tilstræk-kelighed.

Mange skiftende tanker i skuffelser og glæde som i tvivl og tillid maa have passeret viceadmiralen i det ansvar, som i de store afgørelser ikke kunne deles med andre.

En ganske særlig erindringernes bog kunne her skrives om tiden, der svandt, om samtaler og møder med mange mennesker, om afgørelser, der blev taget og om resultater, der blev naaet — det ville ikke alene blive et afsnit af Marinens historie, men ville ligesaa meget give et værdi-fuldt bidrag til landets historie i en stormfuld tid.

Men alle, der kender viceadmiralen, ved, at han ved siden af sine mange og krævende pligter omfattede perso-nellet med en personlig interesse, som gik langt ud over den enkelte, og han værdsatte i høj grad det gode hjem-s betydning for manden i tjenesten.

Her i Marineforeningen vil vi ogsaa huske viceadmi-ralens store interesse for og dybe forstaaelse af foreningens betydning, og man gik aldrig forgæves, naar man søgte viceadmiralen i en anledning vedrørende foreningens ar-bejde og forhold.

Vi vil derfor ved viceadmiralens afgang fra Søværnet ogsaa være med blandt de mange der — saavel tjenstligt som personligt — gerne vil sige ham tak.

Vi vil bringe vor varme tak i respektfuld agtelse for ind-sats som chef for Søværnet i en tung og vanskelig tid, og med de bedste ønsker om et lykkeligt og velfortjent otium i tiden fremover.

Jac Lichtenberg

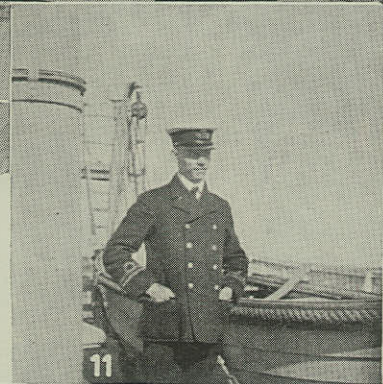
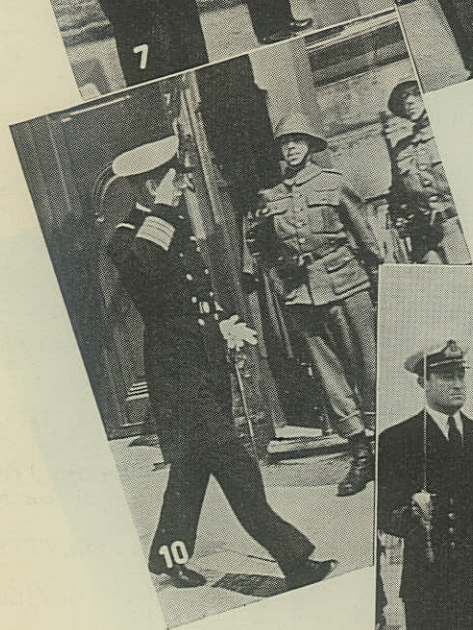
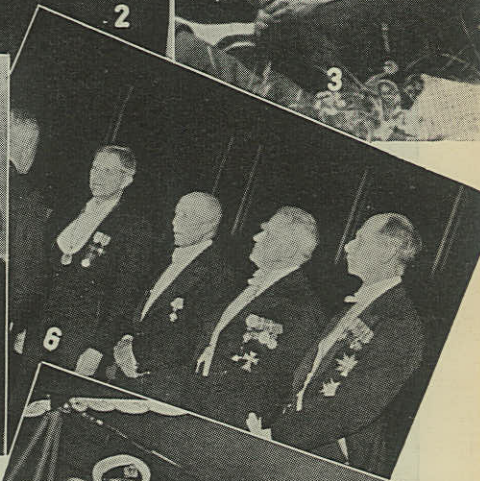
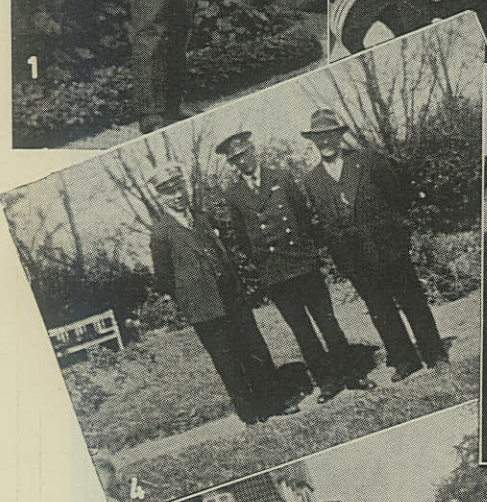
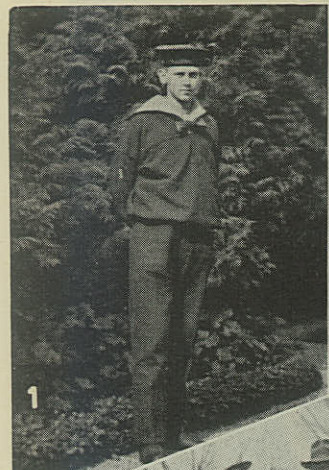
Viceadmiral *H. Nyholm*.

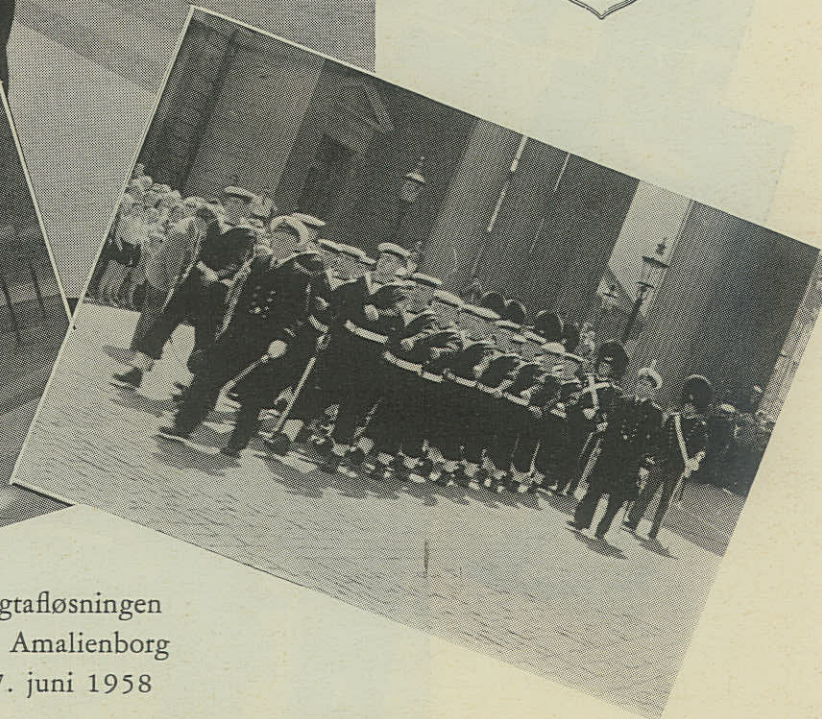
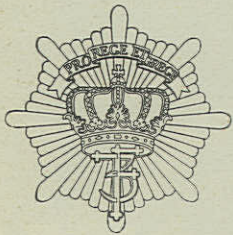
Den 1. juni 1958 har den hidtidige chef for Søværnssta-ben, viceadmiral *H. Nyholm*, overtaget posten som chef for Søværnet. Den nye VA, der er søofficer fra 1919, og blev premierløjt. 1920, kaptajnløjt. 1927, orlogskaptajn 1937, kommandørkapt. 1945, kommandør 1948 og kontreadmiral 1950, var i mange aar tilknyttet undervands-baadsvaabenet og har i de senere aar virket paa forskellige poster: souschef i marinestaben, stabschef ved kystflaaden, chef for undervandsbaadsdivisionen, og senest chef for søværnsstaben.

Enhver gammel orlogsgast i *Marineforeningen* vil som altid med interesse og forhaabning se hen til den nye mand, der besætter den høje og ansvarsfulde post, i for-visning om, at viceadmiralen ogsaa maa have forstaaelse for det arbejde, der af Marineforeningens medlemmer ud-føres til gavn for vort Søværn — vi vil til gengæld slutte op om ham og ønske ham al mulig held og lykke til ud-førelsen af hans betydningsfulde gerning.

Paa hosstaaende side bringes nogle billeder fra vice-admiral *Vedels* 46-aarige tjeneste i Søværnet:

1. Som kadetaspitant i 1912.
2. Fra inspektionsrejsen til Østgrønland 1957, fra venstre ses: *TEISTENs* chef, *KL Haar*, *OK Balle*, chefen for Søværnet samt *OK Janus Sørensen*.
3. Som kvarterchef i kadettiden, 1916.
4. Fyrinspektøren paa inspektion.
5. Med statsminister *Hedtoft* paa Grønland, 1948.
6. Promotionen til æresdoktor ved Københavns uni-versitet, 1956.
7. Med general *Eisenhower* paa *Holmen*.
8. Chefen for Søværnet paa inspektion i *NIELS EBBESEN*.
9. Ved modtagelsen af *Vitus Berings* kanoner, 1956.
10. Paa *Amalienborg* efter udnævnelsen til kontre-admiral, 1941.
11. Som ung premierløjtnant om bord i *BESKYTTE-REN*, 1917.
12. »Skipperen« i inspektionsskibet *NORDSTJER-NEN*, Østgrønland, 1933.
13. Æreskompagniet foran *H.M.S. VICTORY* inspi-ceres under afskedsbesøget i *Portsmouth*, 1958.

Vagtafløsningen
paa Amalienborg
27. juni 1958

Søværnets vagttørn ved de kongelige slotte

Den 30. juni 1958 fejrede *Livgarden* sin 300-aars fødselsdag under store, smukke og værdige festligheder. For at alt det tjenstgørende mandskab kunne faa lejlighed til at deltage i det omfattende festprogram, havde Hans Majestæt *Kongen* bestemt, at »Palævagten« paa Amalienborg og vagten paa Sorgenfri fra 27/6 til 1/7 skulle overtages af Søværnet.

Da Majestæterne paa dette tidspunkt var paa togt med kongeskibet DANNEBROG, var hele det store og festlige vagtceremoniel med vagtparade gennem byen og fanemarch, saadan som vi alle kender det, ikke paa tale. Alligevel blev der fra Holmens vagtstyrke paa Søværnets kaserne gennem flittig træning sat alt ind paa at leve op til den ærefulde opgave, vagtoverleveringen fra et værn til et andet er, og tilmed var det første gang herhjemme, at blaa-kravede orlogsgaster med runde, hvide huer skulle afløse de granhøje gardere med bjørneskindshuerne paa vagterne ved *Kongens* og *Arveprinsens* slotte.

Dette maatte gøres til noget mere end en normal palævagts afløsning.

Med musikkorps i spidsen — Arresødallejrens trommer, horn og fløjter — marcherede de tre vagthold under kommando af kaptajnløjtnant *B. Larsen* med en overfenrik og 2 fenrikker den 27de kl. 1200 gennem Amalienborgs kolonnade under aflæggelse af honnør for *post for gevær*, garderen paa vagtens hovedpost i kolonnadens W-side.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at der var trænet saa flittigt og intensivt, at orlogsgasterne paa udmærket maade gennemførte det for Søværnet noget fremmedartede vagtceremoniel. Saa snart de to vagtchefer havde honoreret hinanden med svingende sabelklinger, skiftede vagtstyrkerne plads, de tilsyneladende langt mindre orlogsgaster indtog nu pladserne foran geværfouchetterne, medens de stoute soldater taktfast marcherede ud og tog opstilling med front mod Søværnets mandskab. Derpaa gjorde afløsningen sig klar, under kommando af en orlogsgast gik turen slotspladsen rundt. Ved hver vagtpost skete afløsningen, saadan som det er saa kendt fra *Livgardens* daglige tjeneste, og til slut vendte afløsningsføreren, der drog ud med en garder og 4 orlogsgaster, tilbage med 5 gardere.

Alt dette foregik under livlig deltagelse fra en usædvanligt maritimt præget tilskuerskare, idet Søværnets forskellige charger fra menig gast til admiral var rigt repræsenteret. Ogsaa mange befalingsmænd fra Hæren fulgte interesseret med i, hvorledes orlogsgasterne nu tog denne uvante tørn, ligesom mange gamle gardere og civile tilskuere var mødt op for at overvære denne sjældne begivenhed.

Til tonerne af en rask signalhornsfanfare ledsaget af dundrende trommehvirvler afmarcherede de to tørnfrige vagthold fra Søværnet i spidsen for den samlede, nu afløste gardervagt fra slotspladsen, der dermed faldt tilbage i daglig orden; kun vakte de nye vagtposter ved palæerne en vis opsigt hos de mange forbipasserende, der her som altid ventede at se en blaa-garder med »bjørn« ved de røde skilderhuse.

Mandag den 1ste juli gentog ceremoniellet sig i omvendt orden. Atter var det *Livgardens* mandskab, der indtraadte i vagten, og havde vagtskiftet første gang samlet

mange tilskuere, saa var det intet mod anden gang. Talrige gamle gardere skulle som altid, naar lejlighed byder sig dertil — et smut rundt Amalienborg for at se til de kendte steder — og da især nu — for at se det uvante syn med rækken af hvide huer og blaa kraver foran vagtlokalet i Chr. VII's Palæ; det var en lille tillægsgevinst til garder-jubilæets store og alsidige program.

Overleveringen fra orlogsgasterne til soldaterne gik, som om det at tørne om vagten paa Kongens slot var en ganske dagligdags begivenhed. Gensidig agtelse og respekt for hinanden vistes gennem honnøraflæggelsen, atter var den ærefulde pligt at staa vagt ved Kongens slotte overgaaet til den hærafdeling, der med stolthed og hæder gennem 300 lange aar har haft denne smukke ret og pligt. Hornene gjaldede, trommerne drøned, ikke mindst gjorde den fuldskægbbærende stortrommeslager sin indsats. Er end stabstambourens fuldskæg nu en saga blott ved *Livgarden*, naar vagtparaden trækker op, saa mestredes Søværnets stortromme under afløsningen af en skægget orlogsgast med en saadan ildhu, at næppe han eller andre bemærkede, at værnenes øverste chef fra sin balkon saa Flaadens mandskab rykke af vagt.

Selv om Søværnet tidligere har afgivet en slotsvagt, en dobbeltpost ved »Det gule Palæ« og Bernstorff Slot i admiral, Hs. kgl. Højhed Prins *Valdemars* tid, saa var det i dagene fra 27. juni til 1. juli 1958 første gang, danske orlogsgaster stod vagt ved Kongens slot.

G. H. de L.

Soldatens og Orlogsgastens Fond

har holdt aarsmøde i maj maaned i København. Formanden, redaktør *Aug. Pedersen*, Holbæk, aflagde beretning og omtalte herunder, at der i 1957 havde været 23 ansøgninger om laan, og heraf var 11 til et beløb af 10.025 kr. bevilget.

Fonden har, siden den genoptog sin virksomhed, ydet 86 laan til et samlet beløb af 48.501 kr. Restancerne for ydede laan adrager 4706 kr. Der er paa grund af to laantageres død eftergivet laan paa tilsammen 960 kr. i 1957, og der er i understøttelse ydet 967,50 kr. Driftsregnskabet balancerede med 4669 kr. og viste et overskud paa 1611 kr., der overføres til formuen, som pr. 31. december 1957 andrager 106.790 kr.

Til formand genvalgtes næstformanden i Danske Soldaterforeningers Landsraad, redaktør *Aug. Pedersen*, Holbæk, og der bragtes ham fra hovedkomitémedlemmer en hjertelig tak for hans store og uegennyttige arbejde.

Til sekretær genvalgtes fuldmægtig *Honnens de Lichtenberg*, København, der repræsenterer Marineforeningen.

Medlemstilgang i april kvartal 1958

Aarhus 2, Bogense 3, Bornholm 6, Brønderslev 1, Damhussø 1, Ebeltoft 1, Faxe Ladepl. 2, Fanø 2, Fredericia 1, Frederiksborg 2, Frederiksværk 6, Gentofte 1, Glostrup 8, Grenaa 11, Hals 2, Helsingør 6, Hjørring 3, Hobro 2, Hundested 68, Hørsholm 1, Kalundborg 7, Kerteminde 1, Kolding 2, København 2, Møen 1, Neksø 4, Roskilde 2, Skagen 2, Skanderborg 2, Skelskør 1, Struer 1, Svendborg 8, Søllerød-Holte 1, Sønderborg 1, Thisted 2, Varde 2, Vordingborg 3, Ærøskøbing 1. Ialt 194 medlemmer. Samtidig er udmeldt i april kv. 225 medlemmer.

Fra Hovedbestyrelsen

Som nævnt i referatet fra Sendemandsmødet har viceadmiral *Vedel* inden sin afgang fra posten som chef for Søværnet sendt Marineforeningen en gammel søkadettegning fra 1818-19.*)

Paa en sølvplade under billedet læses:

*Til Marineforeningen fra Chefen for Søværnet
Viceadmiral, Dr. phil. A. H. Vedel.*

I den anledning har formanden for Marineforeningen sendt følgende takkeskrivelse til admiralen:

Den 5/5 1958.

Kære *Vedel* —

Paa Marineforeningens vegne sender jeg dig min hjerteligste tak for det baade smukke og værdifulde billede, som du har glædet os meget med, og som vil minde os om den hjælpsomhed og forstaaelse, vi i vores arbejde i Marineforeningen altid har mødt hos dig.

Med venlig hilsen.

Din hengivne

Lichtenberg.

Efter indbydelse overværede Marineforeningens formand *Livgardens* jubilæumsparade paa Rosenborg eksercerplads og deltog i festmiddagen i Forum, ligesom Marineforeningen sendte blomster.

Der er senere modtaget:

Livgarden takker meget for den smukke blomsterhilsen paa jubilæumsdagen.

E. Freiesleben.

De tyske ambassader i København og Oslo har tilskrevet henholdsvis Marineforeningen i Danmark og Norges Orlogsforbund, at den tyske Bundesregierung har godkendt de to foreningers planer for rejsning af en mindesten paa den dansk-norske viceadmiral *Peter Tordenskiolds* dødssted i Gleidingen ved Hildesheim.

Det planlagte arbejde kan saaledes nu bringes til udførelse. Selve stenen ventes i løbet af sommeren fragtet fra Norge til Tyskland og bragt paa plads her, saaledes at omgivelserne kan bringes i orden med henblik paa afsløring i november 1958.

Paa TUBORGS 85 aars fødselsdag modtog Marineforeningen en check paa kr. 3000.— som 2. og sidste rate af *Tuborgfondets* bevilling til indkøb af materialer til piratjoller, som bygges af de værnepligtige paa Søværnets kaserne hobbyværksted.

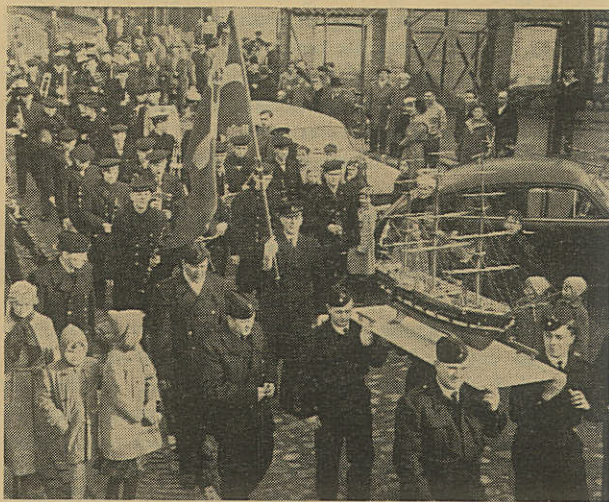
Marineforeningen modtog 11. maj en telegrafisk hilsen fra *Oslo Orlogsforening* paa dennes 10-aars stiftelsesdag.

Paa *Marineforeningens Københavns afdelings* kontor henligger endnu en uafhentet gevinst fra lotteriet, der blev trukket paa kammeratskabsaftenen før Sendemandsmødet, — det er gul seddel nr. 36, der berettiger til den gevinst.

*) Tegningen er udført af søkadet *C. P. C. J. de Torne*, søn af en fransk sprog lærer i København. Han var født i 1797, kadet 1816, sekondløjtnant 1822, men allerede aaret efter søgte han sin afsked for at gaa i fransk tjeneste og levede siden i Frankrig, hvor han døde 1877.

Marineforeningens hovedkasserer, OK Janus Sørensen, afsejlede 14/7 som fører af m/gl NOONA DAN tilhørende rederiet *J. Lauritzen* paa opmaalingstogt til Østgrønland.

Den 19. april overgik fregatten JYLLAND fra Søværnet til Nationalmuseet. Som et symbolsk udtryk for denne overdragelse blev en model af den gamle fregat, kirkeskibet fra Taarnby kirke paa Amager, i sin tid skænket af Marineforeningens Københavns afdeling og Marineforeningens Skyttelav, København, til kirken som et minde om den sidste Helgolandsveterans jordfæstelse paa Taarnby kirkegaard, denne dag baaret paa skuldrene af maritime hjemmевærnsgæster og ledsaget af Marineforeningens Københavns afdelings musikkorps fra Søværnskommandoens bygning i Nyboder gennem byen til Nationalmuseets kompleks ved Frederiksholms Kanal. Her modtoges fregatmodellen af museets direktør, professor dr. phil. *Johannes*

Processionen med modellen af JYLLAND paa vej fra Nyboder til Nationalmuseet.

Brøndsted, og formanden for JYLLAND-komiteén, fhv. turistchef, direktør *Mogens Lichtenberg*, og digteren *Hans Hartvig Seedorff* reciterede. Det symbolske optog var et led i agitationen for det store landsomfattende »fregatlotteri«, som, naar disse linier gaar i trykken, er afsluttet, men endnu er resultatet ikke bekendtgjort.

Interessen for fregatlotteriets lodsedler har i *Kolding* givet sig det bemærkelsesværdige udslag, at et stort *Kolding-firma* købte lige saa mange lodsedler, som man har arbejdere og funktionærer, og lodsedlerne blev saa lagt i lønningeposerne som en lille hilsen fra firmaet til dets medarbejdere.

I *Randers* koncerteredes paa Raadhustorvet lørdag den 5. april kl. 11-12 af et ti mands orkester i originale gamle orlogs-uniformer, og samtidig startede man fra *Randers* havn et stort indsamlings-optog. Ogsaa disse mennesker var festligt udklædt i gamle marine-uniformer, og i spidsen for optoget, der drog gennem gaderne og solgte lodsedler, kørte en vogn med den smukke plakat, som er tegnet af *H. Flygnering* og lige trykt op i nyt oplag.

En lille paamindelse —

Alt for ofte hører og ser man, hvorledes der ude omkring i Marineforeningens afdelinger sløses med vort smukke ceremoniel ved flagets hejsning og nedhaling gennem anvendelse af fejlagtige kommandoer o. l.

Husk derfor, det kan aldrig hedde »Stryg flaget« — *uha!* det høres desværre alt for ofte.

De eneste rigtige kommandoer er: *Hejs flaget — hal ned flaget*. Vi maa ikke taale denne eftergivenesshed i respekten for vort flag ved at slække af paa kravene til vort smukke flagceremoniel.

Derfor maa enhver formand erindre sig de rigtige ord og betegnelser, flagreglementet kan blot rekvireres fra Hovedkontoret — og naar det er lært udenad, saa kan der ikke tages fejl — og vi er da naaet et skridt videre mod maalet: en ensartet gennemførelse af flagceremoniellet — Orlogsflaadens smukke ydre tegn paa hyldesten til vort flag.

Undervandsbaad søsat

Den 22. maj 1958 søsattes undervandsbaaden TUMLEREN fra Orlogsværftets byggebedding som den tredje og sidste enhed i DELFINEN-klassen.

Under afløbningen krængede den tilsyneladende stærkt styrbord over, hvilket skyldtes, at installationen indenbords var mere fremskredet end i de 2 andre baade, da de blev søsat. Den ulige vægtfordeling inden det endelige trim medvirkede sammen med en trosse, der fiskede, til den opstaaede slagside — dog TUMLEREN rettede sig hurtigt op, da den flød i sit rette element. Gammel skibsovertro siger, at styrbords slagside giver lang rejse — hvilket i dette tilfælde forhaabentlig kan udlægges som en kommende lang og virksom tjeneste for den nye undervandsbaad i det danske Søværn.

—del i VIKINGEN.

Forenings- Meddelelser

Godthaab afd. (Grønland) afholdt sin første generalforsamling den 24/1 1957. Da initiativet til afd.s stiftelse er taget af gl. orlogsgaster og søfartsinteresserede, var det naturligt, at det blev en afdeling under *Marineforeningen*, selv om den grundet paa de spec. lokale forhold har undertitlen: *Sammenslutning af samtlige vaabenarter i Grønland*. Til afdelingsformand er valgt bagermester *Albert Eckwald*.

16/2 1957 holdt afd. fastelavnsfest i Gæstehjemmet i Godthaab.

Søllerød afd. holdt genfs. 27/2 1958, et forrygende snevejr øvede sin indflydelse paa mødeprocenten — den var for ringe. Afd. har haft succes med sine *Rex-Olsens rundture*, der vil blive fortsat. Afd.s kasserer tyder signalet SOS paa sin særegne maade: *Slip Omgaaende Somandslanterne* == betal dit kontingent rettidigt, saa er det let at være kasserer. *Denne sentens var i visse afd. værd at overføre ogsaa paa kontingentet til hovedkontoret.*

Frederiksberg afd. nyvalgte paa genfs. 27/2 *E. Lindewald* til bestyrelsen i stedet for *Hartvig Jørgensen*, der ønskede at udtræde. Fra et medlem, *von der Recke*, er givet tilsaga om at skænke en porcelænsfigur til den bedste værnepligtige skytte i flaadens i 1958.

Aarhus afd. holdt genfs. 11/3, hvor formanden omtalte deltagelse i udstillingen »Forsvarets dag«, som blev en stor succes. Kontaktarbejde er optaget mellem FLOTTANS MÄN i Göteborg og Marineforeningens afd. i Aalborg og

Aarhus. Til bestyrelsen valgtes renseriejer *P. Holmsted Møller* og fuldmægtig *Dalbøge Andersen*. Efter genfs. deltog Marineforeningens formand i det kammeratlige samvær, kommandøren overrakte 25-aars emblemet til skibsreder *Nygaard*.

Odder afd. afholdt genfs. 11/3 — alle valg var genvalg.

Hals afd. nyvalgte lods *J. C. Schulz* (kasserer) og fisker *L. Bergmann* til bestyrelsen. Afd.s formand gennem 10 aar, lodsformand *Willemoes Nielsen*, og kassereren gennem 8 aar, havnefoged *N. Nielsen*, der begge nægtede at modtage genvalg, blev takket og hyldet af generalforsamlingen.

Randers afd. sluttede sin vintersæson 12/4 med kammeratligt samvær og underholdning i Marinestuen.

Minebøssindvielse i Odense.

Odense afd. indviede paa Tronfølgerens fødselsdag 17/4 en minebøss opstillet i et anlæg ved den nye havnetoldbod i Odense. Begivenheden havde samlet mange interesserede tilskuere, og afd.sformanden, medlem af hovedbestyrelsen, ingeniør *Fylling* lagde den første mønt i minebøssen, Repræsentanter for havnevæsenet, kommunen, hjemmevernet, KM, soldaterforeningerne m. fl. overværede begivenheden.

Svendborg afd. indviede 19/4 sin Marinestue i nye lokaler i *Hotel Phoenix*, det var 4. gang, stuen holdt flyttedag. Medlem af hovedbestyrelsen, ingeniør *E. D. Fylling*, holdt indvielsestalen og gav udtryk for de tilstedeværendes beundring for den smukke stue, som man nu haabede havde faaet en sikker ankerplads her.

Marineforeningens Skyttelav, København, afholdt sin aarlige mesterskabsskydning 29/4 i Idrætsparken, efter skydningen var der præmieuddeling og kammeratligt samvær.

Godthaab afd. afholdt genfs. 19/1 — indvarsling var sket gennem den grønlandske radioavis og i »Mikken«. Formanden oplyste, at medlemstallet var naaet 90, at Marineforeningens hovedbestyrelse havde godkendt afd.s ved-

tægter, og at afd.s stiftelsesdag var 22/5 1956. Der blev arbejdet med oprettelse af en marinestue i Godthaab samt fastlæggelse af visse traditionelle festaftner i aarets løb. Telegrafisk hilsen var bl. a. indløbet fra Marineforeningens formand, KD *de Lichtenberg*, og chefen for Grønlands Kommando, kontreadmiral *Jegstrup*. Afd. har indmeldt sig som medlem af *Selskabet, Fregatten JYLLANDS Venner*.

Søllerød afd. var 3/5 paa udflugt under mottoet: *lær din kommune at kende med besøg paa gas- og vandværket, brandstationen og spildevandsrensingsanlægget i Furesøparken. Afslutning paa »Jægerhuset«*.

Glostrup/Taastrup afd. fejrede sin 13-aarige fødselsdag med sin aarlige sommerudflugt 12/5. Turen gik pr. baad til Landskrona, og med bus via Hålsingborg (besøg i »Marinstugan«) til Kullen. Trods vedvarende regn var det en herlig og fornøjelig udflugt, hvortil var inviteret kommandør *Ipsen* og *landssekretæren*. Efter hjemkomsten var der afslutning i »Ved Stalden«, hvortil afd. til efteraaret flytter sin marinestue.

Varde afd.s formand og to bestyrelsesmedlemmer mødte 23/5 op for at gratulere en gammel orlogsgast, *Peter Damgaard*, Horne ved Varde, der fyldte 100 aar. 200 mennesker var samlet for at hylde *Damgaard*, der samme dag havde modtaget hilsen fra Kongen. I en tale lykønskede afd.s-formanden den gamle kærnegut som landets ældste orlogsgast.

Roskilde afd. vedtog paa en ekstraordinær generalforsamling 28/5 at flytte sin meget smukke og særprægede marinekahyt til Hotel »Prinsen«. Forinden generalforsamlingen uddeltes præmier til vinderne i skyttebakken.

Viborg afd. udsendte mødebefaling til 31/5 til fregat-skydning i Undallslund, man skulle møde udhvilet og kampberedt med fyldt brødpose — vand kunne faas paa kamppladsen. Det blev en god dag for de 35 deltagere.

Glostrup/Taastrup afd. sluttede 1. halvår med en sejl-tur paa Sundet 7/6. Tilslutningen var over al forventning, efter spisningen blev der danset af hjertens lyst hele aftenen.

Gilleleje afd. var 14/6 paa skovtur til Sjællands Odde med et interessant besøg paa Artilleriskydeskolen dér. Hjemturen gik over Faarevejle og Munkholmbroen — en vellykket tur fra først til sidst.

Roskilde afd. var ogsaa paa sommerudflugt 14/6, først til Aldershvile Slotspavillon, hvor der afholdtes kegletur-nering, derefter kørtes til »Lottenborg«, hvor madpakkerne blev fortæret, og aftenen sluttede med dans.

Esbjerg afd. afholdt 22/6 sin sommerudflugt med særdeles god tilslutning. Turen gik til Westerland paa Sild, arrangeret i samarbejde med DSB og Esbjerg Journalistklub. Det blev en uforglemmelig oplevelse for alle deltagere, der var meget glade for arrangementet.

Marineforeningen gratulerer

- 1/4 Baadmand *Svend Aage Juul Møller*, Randers afd., 25 aars jubilæum ved Randers havn.
- 15/4 Kontorchef *Orla Rasmussen*, Randers afd., 25 aars jubilæum paa bryggeriet »Thor«.
- 13/5 Assistent *E. Henriksen*, Randers afd. 25 aars jubilæum hos Falck.
- 14/5 Direktør, reserveløjtnant *Viggo Thomsen*, Marineforeningens revisorsuppleant, Kbhv.s afd., 65 aar.
- 28/5 Købmand, reserveløjtnant *E. Hollender*, Københavns afd., 65 aar.
- 11/6 Fhv. toldvagtmester *K. Wichmann*, æresmedlem af Hørsholm/Rungsted afd., guldbryllup.
- 18/6 Formanden for Marineforeningens Frederikssund afd., havnefoged *Chr. Nielsen*, Frederikssund, 60 aar.
- 19/7 Kommandørkaptajn *Niels Baron Iuel-Brockdorff* — medlem af Københavns afd. siden 1913 — 80 aar.
- 21/7 Fuldmægtig *Emil Hansen*, København, æresmedlem af Esbjerg afd., 75 aar.
- 12/8 Gartner *Th. Vald. Stryhn*, Taastrup, 60 aar.
- 3/9 Værkmester *Villy B. Christensen*, Glostrup, 40 aar.
- 18/10 Fængselsbetjent *K. V. Nielsen*, Glostrup, 40 aar.

Marineforeningens Glas

Salget af disse smukke glas giver fortsat en indtægt til Marineforeningens Admiral Carstensen's Fond — støt denne ved køb af glassene; de er velgørende som præmier eller gaver. Prisen er:

- Kr. 7,50 for øl- og whiskyglas,
- Kr. 4,50 for portvinsglas og
- Kr. 4,00 for snapseglass.

Det er en nydelse at drikke af Marineforeningens glas!

Også vi er gået over til at levere i liter. Medlem af Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri

Bog anmeldelser

VIKINGENS AARSHEFTE

Ringkøbing afd.s gode kammerat, fisker *Aage Olsen*, faldt paa sin post, han forliste med fiskekutteren ELLEN af Esbjerg i Nordsøen omkring 1. april.

Københavns afd.s medlem, købmand *Chr. Borsch*, er afgaaet ved døden den 3/3.

Ringkøbing afd.s æresmedlem, rutebilejer *N. N. Møller*, afgik ved døden 14 dage efter sin 92-aarige fødselsdag; ved begravelsen 9/4 paraderede flaget.

Hillerød afd.s tidligere formand, tobakshandler *Poul Jensen*, afgik 26/4 ved døden og blev begravet under meget stor deltagelse.

Aarhus afd.s æresmedlem, lokomotivfører *Mich. Sørensen* afgik ved døden 26/4. I mange aar havde han deltaget meget aktivt i foreningsarbejdet, og i 1945 udnævntes han til æresmedlem.

Dragør afd.s kasserer og flagbærer, frisørmester *Otto Christiansen*, afgik pludselig ved døden 30/5 — en sikker støtte i marineforeningsarbejdet i den gamle søfartsby er gaet bort.

Esbjerg afd.s mangeaarige medlem, pens. færgefører *Simon Madsen*, afgik sidst i juni maaned ved døden. Afdelingen har derved mistet en virkelig god kammerat, der i en aarrække varetog jobbet som revisor paa mønsterværdig maade, og saa sent som paa sidste generalforsamling ledede han som dirigent denne paa udmærket maade.

Gentofte afd.s medlem, kommandør, cand. polyt. *Gustav Paulsen*, formand for Foreningen til Søfartens Fremme, afgik ved døden 12/7.

Æret være deres minde.

Det smukke søfartstekniske tidsskrift er udkommet, mere omfangsrigt end nogen sinde før, rigt illustreret, og som sædvanlig er flere af illustrationerne i farver.

Heftet bringer en fuldstændig oversigt over dansk skibsfart og skibsbygning i det forløbne aar, ligesom det ogsaa indeholder en oversigt over svenske skibsværfters produktion. Formanden for Dansk Dampskibsrederiforening, direktør *L. O. Normann*, udtaler sig om aktuelle skibsfartsproblemer. Af det øvrige indhold kan ogsaa nævnes en artikel om det danske tankskibsbyggeri. Arkitekt *Kay Kørbing* skriver om fremtidens skibe uden master og skorstene.

Som sædvanligt er en del af stoffet trykt paa engelsk af hensyn til de efterhaanden mange læsere i udlandet.

Janus Sørensen: Bidrag til sønderofficerernes og flaadens underofficersskolers historie.

Marineforeningens hovedkasserer, orlogskaptajn *Janus Sørensen* har med denne bog leveret et interessant bidrag til kendskabet til vore forgængeres liv og virke i og uden for Søværnet.

Bogen omfatter en historisk gennemgang af sønderofficerernes gerning og tilværelse fra midten af 1500-tallet og op til 1868, ligesom den ogsaa rummer flaadens underofficersskolers og dæksofficersskolens historie fra 1868 til 1932.

Forfatterens enkle og ukrukkede skrivemaade gør bogen letlæselig, og hans sans for historiske detaljer faar bogens tidbilleder til at synes levende og genkendelige for vore dage. Bogen er fuld af tal og tabeller, der fortæller noget om udviklingen fra gamle dages sejskibs-flaade til det moderne søværn.

Bogen, der er trykt i et meget begrænset antal, kommer ikke i handelen, men Marineforeningens Hovedkontor formidler gerne henvendelse fra interesserede købere til udgifver. Prisen er paa grund af tilskud fra forskellige fonds sat saa lavt som 9 kr., der bedes indbetalt samtidig med afgivelsen af bestillingen.

Marineforeningens Kalender

Glostrup/Taastrup afd. afholder medlemsaften i »Kahytten« den 4. september. Tidligere math i Søværnet *Bent Jensen* viser film fra sine orlogstogter i inden- og udenlandsk fart samt af flaadens nyeste skibstyper.

Glostrup/Taastrup afd. afholder 25. september kl. 1930 bancospil paa Jernbanehotellet i Glostrup.

Glostrup/Taastrup afd. fejrer 18. oktober sin 13-aars fødselsdag, nærmere program vil blive udsendt.

ASKESKÅLE

vaser og glas

m. m.

dekoreret i hånden med kongeskibet, marinens skibe og Marineforeningens emblem. Bestilles gennem skibschefen eller direkte.

HILLIGSØE

Polarvej 19 - Aarhus

AALBORG

BERG KNUDSEN'S

SLAGTERFORRETNING

SKIBSPROVIANTERING

Korsgade 28 — Telefon 2592 — Aalborg

Aalborg Sømændshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad

Teglgaardshaven . Tlf. 1986

Nymonterede værelser med rindende vand

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

VILLY KYST GLARMESTER

TELEFON 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 — Aarhus

Aargang 8968/1928

AARHUS MASKINFABRIK

Telf. 3 67 44

Kraner — gravemaskiner og transportanlæg

ALT VEDR. ELEKTRISK INSTALLATION

(Speciale: Skibsinstallationer)

Reparationer af enhver art

Radio, ekkolod, dynamoer, motorer

JOHS. HØJHOLT SØRENSEN

Dynkarken 10 v. Aarhus havn.

Tlf. 3 20 71

A/S AARHUS FLYDEDOK

og MASKINKOMPAGNI

Tlf. 3 40 00

BORNHOLM**Skibsproviertering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. HaagensenJUVELER, GULDSEMED & GRAVØR
St. Torv 8 - Telf. 270Simon Madsen
RØNNE**ESBJERG****Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & SønVAADBINDERI OG TOVTØRRERI
*ESBJERG***Esbjerg Skibshandel**

v/ Harald Nielsen

Ny Havn

Tlf. 2198

»Hotel Spangsbjerg«Mødested for marineforeningens
medlemmer

ESBJERG

Tlf. 1753 - 1754 - 1755

Jensen & Lauridsen

Skibsbyggeri

ESBJERG

TLF. 2053

FREDERICIA

Den „Folkelige Forsamlingsbygning“

»Fremad« Tlf. 85 - Vald. Pedersen
God mad — Billige priser**FREDERIKSHAVN****ELECTRA ¹/_s**

Elektroinstallatørfirma

Danmarksgade 38 Frederikshavn Tlf. 239

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Tlf. 63

Frederikshavn

P. CONRADSEN

Teknisk maskinforretning

SKIBSARTIKLER — OLIE

TLF. 900

Einer Sørensen

STEVEDORE

Havnegade 11 - Telf. 932 - Frederikshavn

FYN

AKTIESELSKABET

SVENDBORG**SKIBSVÆRFT****Carl Antonsen**

Guld- og sølvmed

N. Due-Petersen**& Kryger** INGENIØRER

Telf. 118 (3 ledn.)

Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

»VIOLA« Telf. 74**Carlsen & Aens Vaadbinderi**

Hirtshals — Tlf. 180

VAAD - TRAWL OG TOVVÆRK
Hurtig reparation**Levorsen & Jørgensen***Lys-kraft-skibsinstallation-ekkolod*

Betjening dag og nat — Tlf. Hirtshals 11

Marine! Aflæg et besøg paa**SØMANDSHJEMMET**

A. SAMUEL

TLF. HIRTSHALS 37

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Kolding Rugbrødsfabrik**

P. B. KLAABORG

Telf. 58 - 569

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**MORSØ STØBEGODS**

Nykøbing Mors

AKTIESELSKABET

N. A. CHRISTENSEN & CO.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

AKTIESELSKABET

Bryggeriet „Thor“

RANDERS

Chas. MortensenSEJL, PRESENNING, FLAG OG
TELT FABRIK

Randers

Tlf. 529

SILKEBORG

Gamle marinere mødes i marinestuen

AKTIESELSKABET

DEN FOLKELIGE FORSAMLINGSBYGN.

Vestergade 26

Tlf. Silkeborg 68

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør

Tlf 41345

Skibsradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager Alex Jørgensen

Skagen

Tlf. 41423

SKIVE

Harald Espersen Frederiksgade 5

Statsaut. installatør — Ing. M. I. K.

*Radio-apparater Elektriske anlæg***SØNDERBORG**

Sønderborg Andelsmejeri

Telf. 61 — 487

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v/ Albert Steen - Telf. 57

VEJLE^A/_s Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85 - Tlf. 335 - 336

Udgivet af »Marineforeningen«. Redigeret af G. Honnens de Lichtenberg.
Hovedforeningens og bladets kontor: Havnegade 55, København K., kontortid daglig kl. 13—16, lørdag undtagen. Telf. Palæ 2886. Postkonto nr. 1608.
Annonceekspedition: Amaliegade 22, Kbhvn. K., Central 611, Postkonto 3253.
Holbæk Amts Bogtrykkeri, Holbæk

MEDLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER

